

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Roberta Pazderského a soudkyň Mgr. Magdaleny Bačíkové a Mgr. Magdalény Gargulákové ve věci

žalobce: **T. N.**, narozený dne XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Kainem
sídlem Nádražní 58/110, 150 00 Praha 5 - Smíchov

proti
žalovanému: **D.-I. O.**, narozený dne XXXX
bytem náměstí XXXX, XXXX
t. č. Věznice XXXX, XXXX, XXXX
zastoupený advokátem Mgr. Bc. Jakubem Šauerem
sídlem Petřínská 1072/2, 326 00 Plzeň

o určení vlastnického práva

o odvolání žalobce a žalovaného proti rozsudku Okresního soudu ve Zlíně ze dne 4. 7. 2019, č. j. 28 C 155/2019-24,

takto:

- I. Rozsudek Okresního soudu ve Zlíně ze dne 4. července 2019, č. j. 28 C 155/2019-24, **se ve výroku I. potvrzuje.**
- II. Rozsudek Okresního soudu ve Zlíně ze dne 4. července 2019, č. j. 28 C 155/2019-24, **se ve výroku II. mění tak, že žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 6.840 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.**
- III. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 6.232 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem ze dne 4. 7. 2019, č. j. 28 C 155/2019-24, Okresní soud ve Zlíně (dále jen „soud I. stupně“) určil, že osobní vozidlo zn. XXXX, reg. zn. XXXX, VIN: XXXX náleží do vlastnictví žalovaného (výrok I.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).
2. V důvodech uvedl, že žalobce tvrdil, že dne 30. 11. 2018 vozidlo prodal na základě ústní kupní smlouvy J. F., který jej dne 15. 12. 2018 dále prodal M. B. a tento pak dne 4. 2. 2019 žalovanému. Žalobce udělil plnou moc k provedení změny registrace vozidla jak J. F. tak také M. B.; ke změně zápisu v registru silničních vozidel však nedošlo, stále je v něm jako vlastník veden žalobce. Protože však nedisponuje protokolem o evidenční kontrole vozidla, příslušný úřad jeho žádosti o změnu zápisu v osobě vlastníka nevyhověl.
3. Soud I. stupně s odkazem na ust. § 101 odst. 3 o. s. ř. rozhodl při jednání v nepřítomnosti žalovaného, který se k jednání bez omluvy nedostavil. Dospěl k závěru, že žalobce má ve smyslu § 80 o. s. ř. naléhavý právní zájem na požadovaném určení, neboť žalovaný neposkytl součinnost, v registru vozidel nebyla zaznamenána změna v převodu vlastnického práva, soudní rozhodnutí je jediným způsobilým podkladem k tomu, aby mohlo dojít příslušným správním orgánem ke změně zápisu vlastníka vozidla.
4. Žalobě vyhověl, neboť kupní smlouvou ze dne 4. 2. 2019 měl za prokázané, že žalovaný předmětné vozidlo zakoupil od M. B. za kupní cenu 15.000 Kč, tudíž žalovaný je vlastníkem předmětného vozidla. Žalobci nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť netvrdil a nedoložil, že by žalovanému zaslal předžalobní výzvu ve smyslu § 142a odst. 1 o. s. ř.
5. Rozsudek byl napaden odvoláním žalovaného s odůvodněním, že soud rozhodl na základě nesprávného skutkového zjištění. Žalovaný žádnou kupní smlouvu dne 4. 2. 2019 nepodepsal (ani podepsat nemohl), protože od 27. 1. 2019 je ve vazbě ve věznici v Plzni. Proto se ani nemohl zúčastnit jednání a k žalobě se vyjádřit dříve. Žalobce ve věci vyhrál pouze na základě zfalšovaných důkazů (ať už je zfalšoval kdokoliv); celé se to jeví jako podvod, žalobce si celou věc naplánoval, případně se třetí osoba vydávala za žalovaného. Uvedl, že podal trestní oznámení kvůli odcizení jeho dokladů. Domáhal se změny rozsudku tak, že žaloba bude zamítnuta a žalovanému přiznána náhrada nákladů řízení.
6. Rozsudek byl napaden také odvoláním žalobce, směřujícím toliko proti výroku II., kterým mu nebyla přiznána náhrada nákladů řízení. Protože se jedná o žalobu na určení, nikoli na splnění povinnosti, není přiznání náhrady nákladů řízení úspěšnému účastníku podmíněno zasláním předžalobní výzvy ve smyslu § 142a odst. 1 o. s. ř. Pokud by soud dospěl k závěru, že i v případě určovacích žalob je aplikovatelné ustanovení § 142a o. s. ř., domáhal se aplikace odstavce 2 uvedeného ustanovení a přiznání náhrady nákladů řízení.
7. Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 občanského soudního řádu - dále jen „o. s. ř.“), po zjištění, že odvolání byla podána včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), k tomu legitimovanými subjekty (§ 201 o. s. ř.), proti rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201, § 202 *a contrario* o. s. ř.), přezkoumal rozhodnutí soudu I. stupně a řízení jeho vydání předcházející. V souladu s ust. § 214 odst. 3 o. s. ř. rozhodl bez nařízení jednání, když oba účastníci (prostřednictvím svých právních zástupců) s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili.
8. Žalovanému byla řádně do jeho vlastních rukou (na adresu Věznice XXXX) dne 11. 6. 2019 doručena zásilka obsahující návrh na zahájení řízení (žalobu) a předvolání k jednání soudu I. stupně na den 4. 7. 2019. Převzetí zásilky dne 11. 6. 2019 potvrdil žalovaný vlastnoručním podpisem, o čemž svědčí doručka, jež je obsahem spisu. Odvolací argumentace žalovaného, že se nemohl zúčastnit jednání a vyjádřit se k žalobě dříve, tudíž není pravdivá,

neodpovídá obsahu spisu. Samotná skutečnost, že se žalovaný v průběhu řízení nachází ve výkonu vazby, není na překážku tomu, aby se ve věci řádně a včas vyjádřil a zúčastnil se jednání před soudem I. stupně, když žaloba a předvolání k jednání bylo žalovanému řádně a včas doručeno do vlastních rukou.

9. Svou nepřítomností u jednání se žalovaný dobrovolně vzdal možnosti být soudem poučen o tom, že podle § 119a odst. 1 o. s. ř. musí všechny rozhodné skutečnosti uvést a důkazy k nim označit dříve, než soud ve věci vyhlásí rozhodnutí, neboť později uplatněné skutečnosti a důkazy jsou odvolacím důvodem jen za podmínek uvedených v § 205a o. s. ř.
10. Vzhledem k tomu, že žalovanému nic nebránilo v tom, aby tvrzení, že kupní smlouvu dne 4. 2. 2019 nepodepsal, uplatnil dříve, než soud I. stupně ukončil první jednání a vyhlásil rozhodnutí ve věci, nejedná se o žádnou z hypotéz ust. § 205a o. s. ř., pročez žalovaným namítané nesprávné zjištění skutkového stavu nemůže být způsobilým odvolacím důvodem, tzn., že odvolací soud k nyní uplatněnému tvrzení, že žalovaný kupní smlouvu dne 4. 2. 2019 nepodepsal, nemůže přihlížet.
11. Soud I. stupně provedl dokazování kopíí kupní smlouvy uzavřené v Plzni dne 4. 2. 2019 mezi prodávajícím M. B. a kupujícím D.-I. O., jejímž předmětem bylo osobní motorové vozidlo XXXX, reg. zn. XXXX, VIN: XXXX, za kupní cenu 15.000 Kč s tím, že vozidlo, technický průkaz a dvojce klíče byly kupujícímu předány dne 13. 2. 2019. Pravost listiny a správnost jejího obsahu žádný z účastníků do doby vyhlášení rozhodnutí soudu I. stupně nezpochybnil.
12. Podle § 8 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění účinném od 1. 6. 2017:

Zápis změny vlastníka silničního vozidla v registru silničních vozidel provádí obecní úřad obce s rozšířenou působností v případě převodu vlastnického práva na základě společné žádosti dosavadního a nového vlastníka silničního vozidla a nového provozovatele silničního vozidla, není-li totožný s dosavadním nebo novým vlastníkem. /odst. 1 písm. a)/

Žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla nebo oznámení se podává do 10 pracovních dnů ode dne převodu vlastnického práva k silničnímu vozidlu. /odst. 2 písm. a)/

Žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla obsahuje vedle obecných náležitostí podání údaje o novém vlastníku a provozovateli silničního vozidla podle § 4 odst. 2 písm. a); je-li provozovatel totožný s novým vlastníkem silničního vozidla, údaje o provozovateli se v žádosti neuvádí. Žádost podle odstavce 1 písm. a) podaná v listinné podobě musí být opatřena úředně ověřenými podpisy žadatelů; to neplatí, pokud obecní úřad obce s rozšířenou působností při podání žádosti ověří totožnost žadatele nebo je žadatel zastoupen na základě plné moci. /odst. 3/

K žádosti o zápis změny vlastníka silničního vozidla se přiloží

a) v případě převodu vlastnického práva

 - 1. technický průkaz a osvědčení o registraci silničního vozidla,*
 - 2. protokol o evidenční kontrole silničního vozidla, který není starší než 30 dní, a*
 - 3. zelená karta vydaná podle zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla⁵), není-li silniční vozidlo vyřazené z provozu,*

b) v případě přechodu vlastnického práva

 - 1. doklad o nabytí vlastnického práva k silničnímu vozidlu a*
 - 2. doklady podle písmene a); k žádosti se nepřikládají technický průkaz a osvědčení o registraci silničního vozidla, nemá-li je žadatel k dispozici, a protokol o evidenční kontrole silničního vozidla, podává-li žadatel současně žádost o zápis zániku silničního vozidla.*

/odst. 4/
 13. Podle § 8a zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění účinném od 1. 6. 2017:

Došlo-li ke změně vlastníka silničního vozidla na základě převodu vlastnického práva a dosavadní nebo nový vlastník neposkytl potřebnou součinnost pro podání společné žádosti o zápis změny vlastníka silničního

vozidla v registru silničních vozidel ve lhůtě podle § 8 odst. 2, provede obecní úřad obce s rozšířenou působností zápis změny rovněž na žádost dosavadního nebo nového vlastníka. /odst. 1/

Pro žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla do registru silničních vozidel a její přílohy platí § 8 odst. 3 a odst. 4 písm. b) obdobně. Pro prokazování zmocnění k zastoupení platí § 8 odst. 6 obdobně. /odst. 2/

O podání žádosti podle odstavce 1 vyrozumí obecní úřad obce s rozšířenou působností bez zbytečného odkladu dosavadního nebo nového vlastníka silničního vozidla, který žádost nepodal, a umožní mu se k žádosti vyjádřit. Má-li dosavadní nebo nový vlastník silničního vozidla, který žádost nepodal, v držení technický průkaz nebo osvědčení o registraci silničního vozidla, vyzve jej obecní úřad obce s rozšířenou působností k jejich předložení a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu. /odst. 3/

14. Z citovaných ustanovení je zjevné, že pokud žalobce nedisponuje protokolem o evidenční kontrole silničního vozidla ne starším než 30 dní a žalovaný mu pro účely jeho obstarání neposkytuje potřebnou součinnost spočívající v poskytnutí vozidla a jeho technického průkazu, není žalobce schopen docílit zápisu změny vlastníka vozidla v registru silničních vozidel.
15. Naléhavý právní zájem na určení právního vztahu ve smyslu § 80 o. s. ř. je dán zejména tam, kde by se bez tohoto určení stalo právní postavení žalobce nejistým. Určovací žaloba má preventivní povahu a má za účel poskytnout ochranu právního postavení žalobce dříve, než dojde k porušení právního vztahu nebo práva. Naléhavý právní zájem je současně dán tehdy, jestliže je požadované určení objektivně vzato způsobí odstranit stav právní nejistoty žalobce nebo ohrožení jeho práva.
16. Existenci naléhavého právního zájmu na určení vlastnického práva k motorovému vozidlu připustil Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 27. 6. 2007, sp. zn. 32 Odo 10/2006, s tím, že bez tohoto určení nelze event. dosáhnout změny údajů v registru silničních motorových vozidel, popř. v technickém průkazu vozidla. Jejím prostřednictvím lze dodržet povinnost týkající se evidence motorových silničních vozidel.
17. Určovací výrok soudního rozhodnutí je v této situaci jediným způsobem, jak se žalobce může zbavit objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupky spáchané s již prodaným vozidlem, příp. povinnosti platit příspěvky do garančního fondu, protože podle registru vozidel provozuje vozidlo, aniž by zaplatil povinné ručení, event. dosáhne změny údajů v registru silničních vozidel.
18. Soud I. stupně tedy dospěl ke správnému závěru, že je dán naléhavý právní zájem žalobce na požadovaném určení dle § 80 o. s. ř. Kopii kupní smlouvy uzavřené mezi M. B. jako prodávajícím a žalovaným jako kupujícím v Plzni dne 4. 2. 2019, jejíž pravost a správnost jejího obsahu účastníci do vyhlášení rozhodnutí soudu I. stupně nezpochybnili, je pak prokázáno, že vlastníkem vozidla je žalovaný. Obrana uplatněná žalovaným v odvolání je ve smyslu § 205a o. s. ř. opožděná, protože k ní odvolací soud nemůže přihlížet. Rozhodnutí soudu I. stupně ve věci samé je věcně správné, proto odvolací soud rozsudek ve výroku I. podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
19. Podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. *per analogiam* odvolací soud změnil odvoláním napadený výrok II. rozsudku, neboť podle § 142 odst. 1 o. s. ř. vzniklo žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování práva proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Protože předmětem řízení nebylo splnění povinnosti, nýbrž určení, zda tu právní poměr nebo právo je či není ve smyslu § 80 o. s. ř., zaslání předžalobní výzvy není podmínkou pro přiznání náhrady nákladů řízení úspěšnému účastníku, resp. ust. § 142a odst. 1 o. s. ř. se neaplikuje.
20. V řízení před soudem I. stupně žalobce účelně vynaložil náklady řízení ve výši 6.840 Kč. Jedná se o odměnu za zastoupení a paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právní

služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a podání žaloby dle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „AT“). Výše odměny za jeden úkon právní služby dle § 8 odst. 1 ve spojení s § 7 bod 5 AT činí 1.700 Kč, když tarifní hodnotou je částka 15.000 Kč jako cena věci, o níž v řízení jde, když se jedná o výši kupní ceny předmětného vozidla dle kupní smlouvy ze dne 4. 2. 2019. Paušální náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 1, 3 AT činí 300 Kč za každý z úkonů právní služby. Dle § 137 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 151 odst. 2 věta druhá o. s. ř. součástí náhrady nákladů řízení je také náhrada za DPH ve výši 21 % z odměny a náhrad, tj. z částky 4.000 Kč [2x (1.700 + 300)] DPH činí 840 Kč. Dle § 137 odst. 1 o. s. ř. nákladem řízení je také náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč.

21. Podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. vznikl v odvolacím řízení plně úspěšnému žalobci nárok na náhradu nákladů odvolacího řízení vůči žalovanému. Náklady odvolacího řízení sestávají z odměny za zastoupení a paušální náhrady hotových výdajů zástupce žalobce za celkem tři úkony právní služby, a to odvolání proti nákladovému výroku dle § 11 odst. 2 písm. c) AT, vyjádření k odvolání žalovaného dle § 11 odst. 1 písm. k) AT a podání ve věci samé ze dne 22. 4. 2020 (souhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání a stanovisko žalobce k vyjádření žalovaného) dle § 11 odst. 1 písm. d) AT. Za první ze jmenovaných úkonů mimosmluvní odměna ve výši 1/2 činí 850 Kč, za ostatní dva úkony ve výši 1.700 Kč, paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč za každý ze tří vyjmenovaných úkonů, tj. celkem 5.150 Kč, k tomu DPH ve výši 21 % (1.082 Kč), celkem 6.232 Kč.
22. V souladu s § 149 odst. 1 a § 160 odst. 1 o. s. ř. je náhrada nákladů řízení splatná ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozhodnutí k rukám zástupce žalobce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže dovolací soud shledá, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

Přípustnost dovolání je oprávněněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Dovolání lze podat do dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Okresního soudu ve Zlíně k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně.

Zlín 21. května 2020

JUDr. Robert Pazderský v. r.
předseda senátu